

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722202646
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722202646.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: H. O. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, F., právne zastúpeného: Advokátska kancelária MCL, s.r.o., Mostová 2, Bratislava, IČO: 50 074 369, proti žalovanej: Q. H. E. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. K. XXXX/X, V., o nariadenie neodkladného opatrenia s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 12C/63/2022-19 zo dňa 14.10.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a náhradu trov konania stranám nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Poprad dňa 26.09.2022 domáhal, aby uložil povinnosť žalovanej zdržať sa prevodu, darovania, zamenenia na tretiu osobu alebo zaťaženia právami v prospech tretích osôb nasledovných nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území: F., obec: F., okres: V., a zapísaných na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor odo dňa vykonateľnosti tohto neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 20C/46/2018, a to pozemok registra „D.“, parc. č. XXX, výmera: 103 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, pozemok registra „D.“, parc. č. XXX, výmera: 669 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, pozemok registra „D.“, parc. č. XXX, výmera: 2691 m², druh pozemku: trvalý trávny porast, pozemok registra „D.“, parc. č. XXX, výmera: 75 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie.

Konštatoval, že žalobca predloženými dôkazmi neosvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Ak hrozbu bezprostredne hroziacej škody odvodzuje z konanie manžela žalovanej, ktorý nehnuteľnosť získanú darom od žalobcu a jeho manželky, po rozhodnutí správneho orgánu následne v mesiaci január 2022 odpredal inej osobe, už od roku 2018 mal žalobca vedomosť, že nenastali vecnoprávne účinky darovacej zmluvy, pretože príslušný orgán návrh na vklad darovacej zmluvy rozhodnutím zo dňa 19.11.2018 zamietol a od januára 2022 vedel o dispozícii s danou vecou. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanej bez bližšieho zdôvodnenia nutnosti bezodkladnosti úpravy pomerov vo vzťahu k jej osobe podal až koncom mesiaca september 2022. Jednalo sa teda o stav pretrvávajúci dlhý čas, pri ktorom absentuje kritérium bezprostrednosti s nevyhnutnosťou okamžitej úpravy pomerov.

Dospel k záveru, že nariadením takto formulovaného neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k nevyváženému vzťahu strán a porušeniu práv žalovanej vyplývajúceho z ust. čl. 20, čl. 35 Ústavy SR, a preto za daného stavu nebol daný dôvod na obmedzenie žalovanej ako vlastníka.

Poznamenal, že žalobca neobjasnil, čoho sa mieni domáhať v konaní vo veci samej a tým ani príčinnú súvislosť medzi navrhovaným neodkladným opatrením a konaním vo veci samej. Tiež z uvedeného dôvodu je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neodôvodneným.

Náhradu trov konania stranám nepriznal, pretože žalobca nebol v konaní úspešným a žalovanej preukázateľné trovy konania nevznikli.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že napadnuté uznesenie je v celom rozsahu arbitrárne, svojvoľné a vecne nesprávne. Poukázal na to, že samotná naliehavosť úpravy pomerov medzi stranami sporu vyplýva zo skutkového stavu vyčerpávajúco opísaného v bodoch 5 až 18 podaného návrhu. Ďalej uviedol, že podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po tom, ako sa dozvedel o predmetných prevodoch nehnuteľností na tretie osoby. Časové hľadisko, na ktoré poukazuje súd v odôvodnení uznesenia, nie je v danom prípade rozhodujúce a neznamena, že bezprostredná hrozba ujmy na právach žalobcu neexistuje.

Mal za to, že je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, a to najmä z dôvodu, že manžel žalovanej previedol nehnuteľnosti (bližšie špecifikované v podanom návrhu), ktoré boli obdobne ako nehnuteľnosti predmetom darovania, na tretiu osobu, a tým vzniká dôvodná obava, že obdobná situácia sa zopakuje aj s nehnuteľnosťami, ktoré sú zatiaľ stále vo vlastníctve žalovanej, a tieto budú prevedené na tretiu osobu, v dôsledku čoho by právo vyplývajúce z darovacej zmluvy zaniklo žalobcovi a aj jeho bývalej manželke.

Poznamenal, že v predmetnom prípade sa domáha iba dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu (do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Poprad pod sn.zn. 20C/46/2018) a v zmysle vykonaného testu proporcionality tak žalovaná nebude neprimerane obmedzená na svojich právach.

Bol toho názoru, že v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôkazov súdom, dospel súd k nesprávnemu zisteniu a znemožnil mu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP). vec aj nesprávne právne posúdil (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadi neodkladné opatrenie v tomto znení:

„I. Odporkyňa je povinná zdržať sa prevodu, darovania, zamenenia na tretiu osobu alebo zaťaženia právami v prospech tretích osôb nasledovných nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území: F., obec: F., okres: V., a zapísaných na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor odo dňa vykonateľnosti tohto neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/46/2018:

- pozemok registra „D.“, pare. č. XXX, výmera: 103 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok registra „D.“, pare. č. XXX, výmera: 669 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok registra „D.“, pare. č. XXX, výmera: 2691 m², druh pozemku: trvalý trávny porast;
- pozemok registra „D.“, pare. č. XXX, výmera: 75 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie;

II. Navrhovateľ má voči Odporkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania a konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%.“

3. Žalovaná navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že predmetné nehnuteľnosti nespochybniteľne vlastní a môže s nimi nakladať tak, ako to uzná za vhodné. Mala za to, že žalobcove tvrdenia ohľadne existencie darovacej zmluvy nie sú spôsobilé spochybniť jej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, nakoľko na základe darovacej zmluvy nikdy nedošlo k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na iné osoby.

Poukázala na to, že sporné nehnuteľnosti sú v jej osobnom vlastníctve a netvoria masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), ktorá ešte existuje medzi žalobcom a jeho bývalou manželkou.

Mala za to, že v prípade nariadenia neodkladného opatrenia by bolo obmedzenie potrebné považovať za neprimerané prísne. pričom ako také by za aktuálneho skutkového stavu nikdy nemohlo spĺňať ani test proporcionality medzi obmedzením jej práv a ochrany práv žalobcu..

Poznamenala, že ak žalobca tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľností, resp. že nehnuteľnosti patria do masy BSM, mal voči jej osobe podať návrh na určenie vlastníckeho práva.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle

zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

5. Predmetom odvolacieho prieskumu je preskúmanie vecnej správnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým nevyhovel návrhu žalobcu na nariadenia neodkladného opatrenia o uložení povinnosti žalovanej (dcéry žalobcu) zdržať sa nakladania so spornými nehnuteľnosťami, ktorých vlastníčkou je preukázateľne žalovaná.

6. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

9. Podľa ust. § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Ten, kto požaduje nariadenie neodkladného opatrenia, je pritom v zmysle § 326 ods. 1 CSP, povinný opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená a zároveň opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana.

13. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť len za splnenia kumulatívne stanovených podmienok. Týmito podmienkami sú: 1) hodnoverné opísanie skutočností odôvodňujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana navrhovaným neodkladným opatrením a 2) uvedenie skutočností, ktoré odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

14. Je potrebné zdôrazniť osobitný charakter konania a rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a s ním spojené špecifiká. Z charakteru tohto osobitného konania daného jeho zmyslom a účelom, vyplýva aj zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán, bez nariadenia pojednávania, pričom sa nevykonáva ani riadne dokazovanie v zmysle úpravy zakotvanej v ust. § 185 a nasl. CSP.

15. Súd prvej inštancie teda postupoval správne, ak pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z obsahu tohto návrhu a zo skutočností v ňom tvrdených a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené listinami doloženými k momentu rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia.

16. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné (k tomu obdobne pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 147/2011, 6MCdo 5/2012).

17. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná ako darca a žalobca (spolu s bývalou manželkou) ako obdarovaný uzavreli dňa 09.02.2018 darovaciu zmluvu o prevode vlastníckeho práva k pozemkom v zmysle § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka (č.l. 8 spisu), ktorou žalovaná darovala predmetné nehnuteľnosti žalobcovi a jeho bývalej manželke, teda svojmu otcovi a matke. Na základe tejto zmluvy žalobca podal návrh na vklad vlastníckeho práva, avšak v príslušnom konaní kataster vyzval strany na odstránenie chýb v darovacej zmluve v ním určenej lehote, nakoľko predmetnú darovaciu zmluvu nepovažoval za vkladuschopnú listinu v zmysle § 31 ods. 3 zákona č. 266/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. K odstráneniu nedostatkov darovacej zmluvy vytýkaných katastrom doposiaľ nedošlo.

18. Žalobca sa teda v danom prípade domáha nariadenia neodkladného opatrenia s poukazom na darovaciu zmluvu a žiadal nariadiť neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 20C/46/2018 o vyporiadanie BSM, v ktorom účastníkmi sú žalobca a jeho bývalá manželka. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne poukázal predovšetkým na podstatný dôvod, pre ktorý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol - neosvedčenie nebezpečenstva hroziacej ujmy a teda potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Za takú potrebu zjavne nie je možné považovať tvrdené konanie manžela žalovanej, t.j. iného subjektu, údajne realizujúceho dispozičný úkon k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX. Súd prvej inštancie taktiež správne, na doplnenie, poukázal na skutočnosť, že žalobca už od roku 2018 mal vedomosť, že nenastali vecnoprávne účinky darovacej zmluvy, pretože Okresný úrad Levoča, katastrálny odbor, Oddelenie zápisov práv k nehnuteľnostiam č. k V 198/2018-4Ka návrh na vklad darovacej zmluvy rozhodnutím zo dňa 19.11.2018 zamietol s tým, že v návrhu na vklad a v darovacej zmluve bolo potrebné opraviť chybné vyhlásenie účastníkov konania o tom, že nadobúdajú predmet daru do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nakoľko podľa ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka obdarovaní manželia nadobúdajú darom nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení žalobcu bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

20. Žalobca teda nepreukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, a preto súd prvej inštancie vecne správne jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %, pričom kvantifikáciu trov vykoná súd prvej inštancie samostatným uznesením.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.